

HISTORIA PAŃSTWA I PRAWA POLSKI 1918—1939

CZĘŚĆ I

pod redakcją
FRANCISZKA RYSZKI

Napisali :

*Andrzej Ajnenkiel, Cezary Berezowski, Andrzej Gwiżdż, Jan Jończyk,
Romuald Klimowiecki, Karol Ostrowski, Michał Pietrzak, Franciszek Ryszka*

WARSZAWA 1962

HISTORIA PAŃSTWA I PRAWA POLSKI

pod ogólną redakcją
JULIUSZA BARDACHA

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

SPIS TREŚCI

Przedmowa	5
Rozdział I. WIADOMOŚCI WSTĘPNE	11
§ 1. Literatura i źródła	11
§ 2. Sprawa polska w początkach pierwszej wojny światowej	17
§ 3. Wpływ Rewolucji Październikowej na powstanie państwa polskiego	20
§ 4. Powstanie niepodległego państwa polskiego. Przejściowe władze i urzędy dzielnicowe	23
§ 5. Zagadnienia ogólne	26
§ 6. Polityka kolejnych rządów i parlamentów	43
Rozdział II. ZOBOWIĄZANIA MIĘDZYNARODOWE POLSKI	50
§ 1. Uwagi wstępne. Literatura przedmiotu	50
§ 2. Odrodzenie państwa polskiego w świetle prawa międzynarodowego. Granice państwa i obywatelstwo	53
§ 3. Państwo polskie a próby stworzenia systemu bezpieczeństwa zbiorowego	66
§ 4. Prawno-międzynarodowe przywileje kościoła katolickiego	75
§ 5. Ochrona mniejszości i pozostałe układy w kwestii ochrony człowieka	79
§ 6. Umowy gospodarcze, kulturalne oraz pozostałe zobowiązania międzynarodowe Polski	84
Rozdział III. PRAWO PAŃSTWOWE	97
§ 1. Wprowadzenie	97
§ 2. Okres przejściowy (1918—1922)	108
§ 3. Geneza konstytucji marcowej	113
§ 4. Konstytucja z 17 marca 1921 r.	118
§ 5. Po zamachu majowym (1926—1930)	132
§ 6. Po aresztowaniach brzeskich (1930—1935)	139
§ 7. Konstytucja kwietniowa	148
§ 8. Pod rządami konstytucji kwietniowej (1935—1939)	158
Rozdział IV. ZAGADNIENIA ADMINISTRACJI PAŃSTWOWEJ i SAMORZĄDOWEJ	168
§ 1. Uwagi wstępne i literatura przedmiotu	168
§ 2. Organizacja władz centralnych. Organa bezpośredniego przymusu	173
§ 3. Administracja terytorialna: wojewódzka i powiatowa	186
§ 4. Samorząd terytorialny	195

§ 5. Administracja i ustrój szkolnictwa	209
§ 6. Administracja i samorząd związków wyznaniowych	225
§ 7. Prawo o stowarzyszeniach i zgromadzeniach	238
§ 8. Prawo prasowe	248
§ 9. Postępowanie administracyjne. Sądownictwo administracyjne	258

Rozdział V. FINANSE I PRAWO FINANSOWE 265

§ 1. Literatura przedmiotu i uwagi wstępne	265
§ 2. Wielka inflacja (1918—1923)	270
§ 3. Poinflacyjna recesja gospodarcza (1924 — połowa 1926)	282
§ 4. Ożywienie gospodarcze (połowa 1926—1929)	289
§ 5. Wielki kryzys gospodarczy (1930—1935)	299
§ 6. Próby pokryzysowej aktywizacji gospodarczej (1936—1939)	311

Rozdział VI. USTAWODAWSTWO / AGRARNE 322

§ 1. Uwagi wstępne i literatura przedmiotu	322
§ 2. Stronnictwa polityczne wobec reformy rolnej	326
§ 3. Aparat wykonawczy reformy rolnej	332
§ 4. Parcelacja i tworzenie nowych gospodarstw	336
§ 5. Likwidacja serwitutów. Komasaacja (scalenie). Regulacja wspólnot gruntowych	355
§ 6. Ograniczenia w obrocie nieruchomościami. Ochrona i uwłaszczanie drobnych dzierżawców	361

Rozdział VII. PRAWNE UREGULOWANIA PRZEMYSŁU, RZEMIOSŁA I GÓRNICTWA. PRAWO KARTELOWE 369

§ 1. Uwagi wstępne i literatura przedmiotu	369
§ 2. Przedsiębiorstwa państwowe	371
§ 3. Prawo przemysłowe	388
§ 4. Prawo górnicze i naftowe	397
§ 5. Prawo kartelowe	405